

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ ΤΟΥ
ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ
ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΕΛΛΑΔΑ 2.0
ΚΕΙΜΕΝΟ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ

Με τη χρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης
NextGenerationEU

Υπουργείο Οικονομικών
Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης
28 ΙΟΥΛΙΟΥ 2023

A. Εισαγωγή

I. Ο Μηχανισμός Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Ο Μηχανισμός Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Recovery and Resilience Facility) αποτελεί τον πυρήνα του NextGenerationEU, ενός μέσου ανάπτυξης με στόχο την αποκατάσταση των άμεσων οικονομικών και κοινωνικών ζημιών που προκάλεσε η πανδημία του κορονοϊού.

Ο Μηχανισμός είναι επίσης στενά ευθυγραμμισμένος με τις προτεραιότητες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (ΕΕ) για τη διασφάλιση μιας βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάκαμψης που προωθεί την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση.

Ο Μηχανισμός τέθηκε σε ισχύ στις 19.2.2021 και διαθέτει 723,8 δις € (σε τρέχουσες τιμές) σε δάνεια και επιχορηγήσεις (385,8 δις και 338 δις € αντίστοιχα) για τη στήριξη των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων, που αναλαμβάνουν τα κράτη μέλη, έως τις 31.12.2026.

II. Το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0»

Το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΕΣΑΑ) υπό τον τίτλο «Ελλάδα 2.0» υποβλήθηκε από τις ελληνικές αρχές τον Απρίλιο 2021 και εγκρίθηκε στις 13 Ιουλίου 2021 από το Συμβούλιο Οικονομικών και Δημοσιονομικών Θεμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ecofin), με στόχο την προώθηση της συνοχής μέσω της άμβλυνσης των κοινωνικών και οικονομικών επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19 και της προώθησης της πράσινης και ψηφιακής μετάβασης της χώρας. Η Ελλάδα είναι μία από τις πρώτες χώρες που κατέθεσε Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας στην ΕΕ και από τις πρώτες που έλαβε τη σχετική έγκριση.

Η συνολική χρηματοδότηση, μετά την επικαιροποίηση της μέγιστης χρηματοδοτικής συνεισφοράς τον Ιούνιο 2022, ανέρχεται σε 30,16 δις €, εκ των οποίων 17,43 αντιστοιχούν σε μη επιστρεπτέα χρηματοδότηση (grants) και 12,73 σε δανειακή στήριξη (loans).

Η εκταμίευση του ποσού πραγματοποιείται τμηματικά στη βάση επίτευξης 331 οροσήμων και στόχων τα οποία κατανέμονται χρονικά σε 10 αιτήματα πληρωμών έως το 2026.

➤ Διάρθρωση του Σχεδίου

Το "Ελλάδα 2.0" περιλαμβάνει 106 επενδύσεις και 68 μεταρρυθμίσεις που διαρθρώνονται σε τέσσερις πυλώνες:

- ✓ Πράσινη μετάβαση,
- ✓ Ψηφιακή μετάβαση,
- ✓ Απασχόληση-Δεξιότητες- Κοινωνική συνοχή,
- ✓ Ιδιωτικές επενδύσεις και μετασχηματισμός της οικονομίας.

Στο πλαίσιο αυτό, υλοποιούνται δράσεις σε όλους τους τομείς της οικονομίας (ψηφιακός μετασχηματισμός, πράσινη μετάβαση, ενέργεια, υποδομές, παιδεία, τουρισμός, πολιτισμός, εκσυγχρονισμός δημόσιου τομέα, απασχόληση, κατάρτιση, δημόσια υγεία), ενώ, παράλληλα, εντάσσονται και προγράμματα ενίσχυσης επιχειρήσεων.

Το δανειακό σκέλος του Ταμείου Ανάκαμψης κατευθύνεται συνολικά προς την ιδιωτική οικονομία και ιδίως στη στήριξη των ιδιωτικών επενδύσεων, με στόχο να μειώσει το κόστος δανεισμού των ελληνικών επιχειρήσεων και να συμβάλλει στη μείωση του επενδυτικού κενού που παρουσίαζε η ελληνική οικονομία. Συγκεκριμένα από τον συνολικό προϋπολογισμό των 12,7 δις €:

- Το ποσό 11,7 δις € διατίθεται στο δανειακό πρόγραμμα του ΤΑΑ, μέσω του οποίου χορηγούνται δάνεια για την υλοποίηση επενδυτικών σχεδίων από επιχειρήσεις μέσω των συνεργαζόμενων Τραπεζών και Διεθνών Χρηματοπιστωτικών Οργανισμών. Τα επενδυτικά σχέδια είναι επιλέξιμα για δανειοδότηση εφόσον εντάσσονται σε τουλάχιστον ένα από τους πέντε πυλώνες του δανειακού προγράμματος του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (α) πράσινη μετάβαση, (β) ψηφιακός μετασχηματισμός, (γ) καινοτομία, έρευνα & ανάπτυξη, (δ) ανάπτυξη οικονομιών κλίμακας μέσω συνεργασιών, εξαγορών και συγχωνεύσεων και (ε) εξωστρέφεια.
- Το ποσό των 500 εκατ. € αποτελεί το εθνικό σκέλος του ευρωπαϊκού προγράμματος InvestEU, το οποίο είναι ένα εγγυοδοτικό πρόγραμμα που θα λειτουργήσει μέσω της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων και της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης. Με αυτό το πρόγραμμα των 500 εκατομμυρίων εγγυοδοτήσεων, υπό τη σκέπη του αντίστοιχου ευρωπαϊκού προγράμματος, η πρόβλεψη είναι ότι θα κινητοποιηθούν, μέσω των εμπορικών τραπεζών, δανειοδοτήσεις 2,5 δισεκατομμυρίων αποκλειστικά σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις, με ευνοϊκότερους όρους.
- Το ποσό των 500 εκατ. € διατίθεται μέσω συνεργασίας με την Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΑΤΕ) σε δύο προγράμματα κεφαλαίου και οιονεί κεφαλαίου επιχειρηματικών συμμετοχών (equity & quasi-equity): Το Innovate Now 100 εκατομμυρίων και το Q Equity 400 εκατ. € στα οποία συνεπενδύουν μέσω fund managers που καλούνται να προσθέσουν ισόποσο ποσό. Με τα προγράμματα αυτά δημιουργείται ένα συνολικό χαρτοφυλάκιο του 1 δις.€ για να επενδυθεί σε μετοχικό επίπεδο ή σε οιονεί μετοχικό επίπεδο σε καινοτόμες startup εταιρείες, αλλά και σε scaling up εταιρείες, οι οποίες χρειάζονται μετοχική συμμετοχή, προκειμένου να αναπτυχθούν και να αναπτύξουν τις δράσεις τους.

Το Σχέδιο «Ελλάδα 2.0» είναι αναρτημένο στον σύνδεσμο: <https://greece20.gov.gr/to-plires-sxedio/>

Μέχρι στιγμής, η Ελλάδα έχει λάβει συνολικά 11,08 δις €, εκ των οποίων 3,96 δις υπό τη μορφή προχρηματοδότησης και 7,12 δις υπό μορφή εκταμιεύσεων λόγω ικανοποιητικής εκπλήρωσης οροσήμων και στόχων που αντιστοιχούν στα δύο πρώτα αιτήματα πληρωμών.

Επιπλέον, έχει υποβληθεί και είναι σε αξιολόγηση από την ΕΕ το τρίτο αίτημα πληρωμής, το οποίο αντιστοιχεί σε 1,72 δις €. Η Ελλάδα συγκαταλέγεται στις τρεις πρώτες χώρες που έχουν υποβάλει και τρίτο αίτημα πληρωμής (μαζί με την Ισπανία και την Ιταλία).

B. Αναθεώρηση του Σχεδίου

Στην παρούσα φάση, προετοιμάζεται η αναθεώρηση του Σχεδίου προκειμένου να υποβληθεί επίσημα στην ΕΕ, σύμφωνα με τις διατάξεις του πρόσφατα αναθεωρημένου Κανονισμού RRF και των σχετικών κατευθυντήριων γραμμών της ΕΕ¹, βάσει των οποίων οι τροποποιήσεις των εθνικών Σχεδίων δύναται να αφορούν:

- Προσθήκη του νέου κεφαλαίου για το REPowerEU.
- Αναθεώρηση του σχεδίου ώστε να ληφθεί υπόψη η επικαιροποιημένη μέγιστη χρηματοδοτική συνεισφορά.
- Αναθεώρηση των δράσεων του Σχεδίου που δεν είναι πλέον υλοποιήσιμες λόγω αντικειμενικών περιστάσεων
- Αίτημα επιπλέον δανειακής ενίσχυσης.

Η πρόταση αναθεώρησης του «Ελλάδα 2.0», σύμφωνα με τα ανωτέρω πρόκειται να περιλαμβάνει καταρχάς την προσθήκη κεφαλαίου REPowerEU με προϋπολογισμό 795 εκατ. €, καθώς και αίτημα για επιπλέον δανειακούς πόρους ύψους 5 δις. €, ενώ θα ενσωματώνει και τη μείωση της μέγιστης χρηματοδοτικής συνεισφοράς για την Ελλάδα κατά 339 εκατ. € (σε 17,43 εκατ. €) όπως προβλέπεται λόγω της μεγαλύτερης από την αναμενόμενη αύξησης του πραγματικού ΑΕΠ. Επίσης, δύναται να προταθούν απολύτως αναγκαίες τροποποιήσεις σε δράσεις, λόγω αντικειμενικών δυσκολιών.

Ειδικότερα:

I. Κεφάλαιο REPowerEU

Δεδομένης της τρέχουσας ενεργειακής κρίσης, και με γνώμονα τη μείωση της ενεργειακής εξάρτησης και του ενεργειακού κόστους της χώρας, αλλά και τις μεταρρυθμίσεις και τις επενδύσεις στο πλαίσιο του εθνικού ΣΑΑ, καθώς και τις γενικές πολιτικές και δράσεις που παρουσιάστηκαν στο Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ), περαιτέρω δράσεις κρίνονται αναγκαίες για την επιτάχυνση της ενεργειακής μετάβασης μέσω της εξοικονόμησης ενέργειας, της διαφοροποίησης του ενεργειακού εφοδιασμού και της ταχύτερης εξάπλωσης

¹ Κατευθυντήριες γραμμές της ΕΕ σχετικά με τα σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας στο πλαίσιο του σχεδίου REPowerEU (2023/C 80/01)

των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ) για την αντικατάσταση των ορυκτών καυσίμων στον οικιακό τομέα, στη βιομηχανία και στην παραγωγή ενέργειας.

Οι προτεινόμενες επενδύσεις και μεταρρυθμίσεις στο πλαίσιο του κεφαλαίου REPowerEU στοχεύουν στην περαιτέρω προώθηση:

- της ενεργειακής απόδοσης μέσω δράσεων που στοχεύουν στις ενεργειακές ανακαινίσεις των νοικοκυριών και του τριτογενούς τομέα, καθώς και στην προώθηση της ενεργειακής απόδοσης των δημοτικών επιχειρήσεων ύδρευσης και αποχέτευσης,
- της διείσδυσης των ΑΠΕ μέσω δράσεων που προωθούν την αποθήκευση ενέργειας, την παραγωγή πράσινου υδρογόνου και βιομεθανίου, την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων σε συνδυασμό με συστήματα αποθήκευσης (μπαταρίες) και την εξοικονόμηση ενέργειας για τα νοικοκυριά με την εγκατάσταση ηλιακών θερμοσίφωνων,
- τεχνολογιών και υποδομών δέσμευσης, χρήσης, μεταφοράς και αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και την ελαχιστοποίηση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου μέσω της ανάπτυξης εγκαταστάσεων δέσμευσης και αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα στην Ελλάδα και της εγκατάστασης τεχνολογιών δέσμευσης, χρήσης, μεταφοράς και αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα σε μεγάλους καταναλωτές για τους οποίους δεν υπάρχει εναλλακτικός τρόπος μείωσης των εκπομπών τους με τεχνικά εφικτό και οικονομικό τρόπο.

Συνολικά, προτείνονται οκτώ (8) επενδύσεις και οκτώ (8) μεταρρυθμίσεις. Ο συνολικός προϋπολογισμός των επενδύσεων ανέρχεται σε 1,59 δις €, εκ των οποίων η συνεισφορά του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (RRF) ανέρχεται σε 795 εκατ. €. Από τις προτεινόμενες επενδύσεις, τέσσερις αφορούν στην επέκταση υφιστάμενων επενδύσεων που περιλαμβάνονται στο εγκεκριμένο ΣΑΑ και τέσσερις αμιγώς νέες δράσεις. Ειδικότερα, όσον αφορά στην ενεργειακή απόδοση, η εξοικονόμηση ενέργειας είναι η ταχύτερη και οικονομικότερη λύση για την αντιμετώπιση της τρέχουσας ενεργειακής κρίσης και τη συγκράτηση και μείωση του ενεργειακού κόστους. Οι προτεινόμενες επενδύσεις μέσω της οικονομικής στήριξης των νοικοκυριών και των ιδιωτικών επιχειρήσεων στοχεύουν στη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης. Επιπλέον, μια νέα δράση αποσκοπεί στη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των δημοτικών επιχειρήσεων ύδρευσης και αποχέτευσης. Όσον αφορά στις ΑΠΕ, οι προτεινόμενες επενδύσεις αποσκοπούν στην περαιτέρω στήριξη της αποθήκευσης ενέργειας μέσω της πρόσθετης διείσδυσης των ΑΠΕ, στην προώθηση της παραγωγής βιομεθανίου και πράσινου υδρογόνου και στην αξιοποίηση του δυναμικού της ηλιακής ενέργειας στις στέγες μέσω ενός συνδυασμού επενδύσεων που υποστηρίζουν την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών στις στέγες σε συνδυασμό με συστήματα αποθήκευσης (μπαταρίες) και εξοικονόμησης ενέργειας με την εγκατάσταση ηλιακών θερμοσίφωνων για τα νοικοκυριά.

Οι προτεινόμενες επενδύσεις και μεταρρυθμίσεις είναι σύμφωνες με τις ειδικές ανά χώρα συστάσεις του 2022 (Country Specific Recommendations 2022) για τη μείωση της συνολικής εξάρτησης από τα ορυκτά καύσιμα και τη διαφοροποίηση των εισαγωγών ορυκτών καυσίμων μέσω της επιτάχυνσης της ανάπτυξης ΑΠΕ και της ανάπτυξης υποδομών που θα επιτρέψουν την παραγωγή νέων αερίων από ανανεώσιμες πηγές.

Οι μεταρρυθμίσεις εστιάζουν στη δημιουργία, βελτίωση και απλοποίηση του νομοθετικού πλαισίου για την προώθηση νέων τεχνολογιών καθώς και τη δημιουργία νέων ρυθμιστικών και χρηματοδοτικών εργαλείων. Ειδικότερα:

- Δημιουργείται το απαραίτητο ρυθμιστικό και κανονιστικό πλαίσιο για την προώθηση των δράσεων και σχεδιαζόμενων επενδύσεων για το πράσινο υδρογόνο και το βιομεθάνιο στη χώρα μας.
- Παρέχεται ολιστική υποστήριξη ως προς την ανάπτυξη και λειτουργία της αλυσίδας αξίας της αγοράς δέσμευσης, χρήσης και αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα στη χώρα μας και η οποία εντάσσεται και στον συνολικό ευρωπαϊκό και εθνικό στόχο για τη σταδιακή απανθρακοποίηση της βιομηχανικής δραστηριότητας και στη χώρα μας.
- Προτεραιότητα δίνεται στην ανάπτυξη των ΑΠΕ περιλαμβανομένης της ολοκλήρωσης και εξειδίκευσης του ρυθμιστικού πλαισίου για τα υπεράκτια αιολικά, της προώθησης του πλαισίου για την αυτοκατανάλωση και τις ενεργειακές κοινότητες και της περαιτέρω ανάπτυξης του χωροταξικού πλαισίου για τις ΑΠΕ με έμφαση προτιμητέες περιοχές με ενεργειακά κριτήρια.
- Έμφαση δίνεται στις απαραίτητες μεταρρυθμίσεις για την απελευθέρωση και δημιουργία νέου κρίσιμου ηλεκτρικού χώρου για την περαιτέρω προώθηση των ΑΠΕ.
- Όσον αφορά στην εξοικονόμηση ενέργειας, οι σχετικές μεταρρυθμίσεις στοχεύουν στη δημιουργία καινοτόμων χρηματοδοτικών εργαλείων τα οποία θα μοχλεύουν ιδιωτικές επενδύσεις, αλλά και στην ανάπτυξη στρατηγικής για την ενεργειακή αποδοτικότητα.
- Αναφορικά με τη δημιουργία ενός νέου έξυπνου δικτύου, βαρύτητα δίνεται στα εργαλεία και στις μεθόδους που διευκολύνουν τον καταναλωτή να έχει τη δυνατότητα να επιλέξει δυναμικά και προσαρμοσμένα στις ανάγκες του συμβόλαια κοστολόγησης, όπως επίσης και στην αξιοποίηση της δυνατότητάς του για δυναμική απόκριση ζήτησης.
- Η απανθρακοποίηση της βιομηχανίας θα προωθηθεί μέσω της ανάπτυξης ενός ρυθμιστικού πλαισίου για την ευκολότερη σύναψη πράσινων διμερών συμβολαίων και μιας κεντροποιημένης πλατφόρμας για Διμερείς Συμβάσεις Πώλησης Ηλεκτρικής Ενέργειας (Power Purchase Agreements – PPAs)
- Τέλος, η ενεργοποίηση του πλαισίου λειτουργίας του διαμοιρασμού ενέργειας θα βοηθήσει τους πολίτες εντός ενός κτιρίου ή ομάδων κτιρίων να βελτιστοποιήσουν την

κατανάλωση ενέργειάς τους, να ελαχιστοποιήσουν τις απώλειές τους από την παραγωγή ενέργειας πέραν των περιορισμών του δικτύου, να ανταπεξέλθουν στη συμφόρηση ενέργειας και εν γένει να μειώσουν ομαδικά το ενεργειακό τους κόστος.

II. Αίτημα επιπλέον δανείου

Το αίτημα αφορά στην αύξηση κατά 5 δις € του προϋπολογισμού της υφιστάμενης δράσης δανειακής στήριξης του Σχεδίου, ο οποίος σήμερα ανέρχεται σε 12,7 δις €.

Το δανειακό σκέλος του Σχεδίου κατευθύνεται συνολικά προς την ιδιωτική οικονομία με σκοπό την προσέλκυση επιλέξιμων επενδύσεων, οι οποίες εμπίπτουν σε πέντε πυλώνες: πράσινη μετάβαση, ψηφιακός μετασχηματισμός, καινοτομία, έρευνα & ανάπτυξη, εξωστρέφεια και ανάπτυξης οικονομιών κλίμακας μέσω συνεργασιών, εξαγορών και συγχωνεύσεων. Η δράση της δανειακής στήριξης, στοχεύει στη μείωση του κόστους δανεισμού των ελληνικών επιχειρήσεων ώστε να μειωθεί αντίστοιχα το επενδυτικό κενό που παρουσίαζε η ελληνική οικονομία. Η δράση, όπως ήδη υλοποιείται, αποκτά ευρεία αποδοχή και εμφανίζει υψηλή ζήτηση από τις επιχειρήσεις.

Σε 13 μήνες από την πρώτη συμβασιοποίηση, τον Ιούνιο 2022, έχουν ήδη εγκριθεί 197 επενδύσεις και έχουν συναφθεί οι αντίστοιχες 197 δανειακές συμβάσεις με προϋπολογισμό 7,15 δις € εκ των οποίων 2,87 δις € θα προέλθουν από δανειακούς πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, 2,5 δις € από τα κεφάλαια των τραπεζών και 1,78 δις € από τα ίδια κεφάλαια των επενδυτών. Το μεσοσταθμικό επιτόκιο των δανείων αυτών διαμορφώνεται στο 1,88% και η μέση διάρκεια αποπληρωμής δανείων είναι τα 13 έτη. Τα υποβληθέντα δε, αιτήματα χρηματοδότησης επενδυτικών σχεδίων, τα οποία βρίσκονται σε διάφορα στάδια αξιολόγησης, ανέρχονται σε 469 με συνολικό προϋπολογισμό 17,02 δις €, εκ του οποίου τα 7,02 δις € αφορούν σε δανειακούς πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης.

Αξίζει να σημειωθεί ότι οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις αξιοποιούν και αυτές το εργαλείο του δανειακού σκέλους του Ταμείου Ανάκαμψης, καθώς οι αιτήσεις χρηματοδότησης που έχουν κατατεθεί από ΜμΕ αποτιμώνται στο 60% περίπου του συνόλου των αιτήσεων χρηματοδότησης. Αντιστοίχως, από τις 197 συμβάσεις που έχουν υπογραφεί οι 87 (44%) αφορούν σε ΜμΕ. Ο συνολικός προϋπολογισμός αυτών ανέρχεται σε 954 εκατ. €, εκ των οποίων τα 418,12 εκατ. € είναι πόροι ΤΑΑ.

Αναλυτικότερη πληροφόρηση για την υφιστάμενη δράση δανειακής στήριξης παρέχεται στον σύνδεσμο: <https://greece20.gov.gr/daneia-tameiou-anakampsis/>

Δεδομένων των ανωτέρω στοιχείων που καταδεικνύουν την τρέχουσα επιτυχή υλοποίηση του δανειακού προγράμματος, το αίτημα αύξησης του διατιθέμενου προϋπολογισμού της υφιστάμενης δράσης κατά 5 δις € θα διευρύνει τις δυνατότητες και το εύρος χρηματοδότησης επενδύσεων που εμπίπτουν στις προτεραιότητες της δράσης.

Σημειώνεται ότι το αίτημα για επιπλέον δάνειο θα συνοδεύεται από μεταρρυθμίσεις που δύναται να αφορούν σε ευρύ φάσμα πολιτικών.

III. Τροποποιήσεις υφιστάμενων δράσεων του Σχεδίου

Η υποβολή αιτήματος τροποποίησης υφιστάμενων δράσεων του Σχεδίου δύναται να έχει ως αιτιολογική βάση αντικειμενικές περιστάσεις που διαφοροποιούν ορισμένες από τις παραμέτρους επί των οποίων στηρίχθηκε η κατάρτιση του Σχεδίου.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τις σχετικές οδηγίες της ΕΕ, οι προτάσεις για τροποποιήσεις λόγω μη δυνατότητας επίτευξης συγκεκριμένων δράσεων του Σχεδίου πρέπει να είναι επαρκώς τεκμηριωμένες και να συνδέονται με αντικειμενικές δυσκολίες, που καθιστούν μη εφικτή την υλοποίηση των δράσεων με βάση τα προβλεπόμενα στο εγκεκριμένο Σχέδιο. Η ΕΕ, κατά την αξιολόγηση της τροποποίησης, θα εξετάσει, μεταξύ άλλων, εάν οι αντικειμενικές δυσκολίες υπήρχαν ήδη ή μπορούσαν να προβλεφθούν κατά την κατάρτιση του Σχεδίου και κατά πόσο υπάρχει εναλλακτική λύση, η οποία επιτρέπει την υλοποίηση της δράσης χωρίς την τροποποίησή της.

Σημειώνεται περαιτέρω, ότι η ΕΕ αναγνωρίζει ως αντικειμενική δυσκολία την αύξηση των τιμών στα υλικά και την ενέργεια και τις διαταραχές στην παγκόσμια εφοδιαστική αλυσίδα, λόγω του πολέμου στην Ουκρανία. Η αύξηση των τιμών ενδέχεται να επηρεάσει την ομαλή υλοποίηση ορισμένων δράσεων και ως εκ τούτου να μην είναι εφικτή η υλοποίηση των σχετικών οροσήμων/στόχων, ιδίως στα χρονοδιαγράμματα που είχαν αρχικά οριστεί. Επίσης αντικειμενική δυσκολία θα μπορούσε να θεωρηθεί η μη ανταπόκριση πολιτών ή επιχειρήσεων στις υπό υλοποίηση δράσεις του Σχεδίου.

Στο ανωτέρω πλαίσιο, οι αρμόδιοι φορείς υλοποίησης υποβάλλουν τις προτάσεις τους για τις δράσεις που λόγω αντικειμενικών δυσκολιών δεν δύναται να υλοποιηθούν όπως είχαν αρχικά σχεδιαστεί, συνοδευόμενες από την απαιτούμενη τεκμηρίωση.